

Sygn. akt III CSK 60/15

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 stycznia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Kwaśniewski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Antoni Górski

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z powództwa R. P.
przeciwko Towarzystwu Ubezpieczeń S.A. z siedzibą w W.
(wcześniej P. Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. z siedzibą w W.)
o zapłatę, rentę i ustalenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 28 stycznia 2016 r.,
skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 16 września 2014 r.,

**oddala skargę kasacyjną i nie obciąża powoda kosztami
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód dochodzi zapłaty od pozwanego ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej sprawcy wypadku drogowego za skutki tego wypadku, w wyniku którego powód doznał bardzo poważnych obrażeń ciała.

Sąd I instancji zasądził tytułem zadośćuczynienia kwotę 350.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa, tj. od 19 października 2010 r., tytułem skapitalizowanej renty kwotę 243.000 zł wraz z odsetkami od dnia wyrokowania, tj. od dnia 28 marca 2014 r., rentę wyrównawczą w kwocie 5.500 zł miesięcznie oraz ustalił, że strona pozwana odpowiada za ewentualne przyszłe skutki wypadku.

Po rozpoznaniu apelacji obu stron, Sąd Apelacyjny wyrokiem reformatoryjnym zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że datę dotyczącą odsetek od kwoty 350.000 zł zastąpił datą „28 marca 2014 r.”, a kwotę 243.000 zł zastąpił kwotą 55.031,28 zł”, a w pozostałej części oddalił apelację pozwanej oraz powoda, znosząc pomiędzy stronami koszty postępowania apelacyjnego.

Sąd odwoławczy podzielił dokonane przez Sąd I instancji ustalenia faktyczne i przyjął je za własne, jedynie z korektą wyliczenia kwoty skapitalizowanej renty, przedstawiając własne wyliczenie niższej jej wysokości. Korekta Sądu drugiej instancji wynikała z innej oceny zasadności i zakresu stosowania środków rehabilitacyjnych-fizjoterapii, jak i wymaganego czasu opieki nad powodem przez osobę trzecią, z uwzględnieniem niższej stawki za opiekę. Obniżenie wysokości kosztów zabiegów i dodatkowej pomocy powodowi uzasadnił Sąd Apelacyjny możliwością korzystania w określonym zakresie ze świadczeń publicznych oraz istnieniem granic fizycznych możliwości korzystania z ćwiczeń i zabiegów. Korektę stawki za godzinę opieki uzasadnił Sąd odwoławczy z uwzględnieniem stawki, na którą strony zgodziły się z uwzględnieniem miejsca zamieszkania powoda.

Zmianę daty zasądzenia odsetek uzasadnił Sąd drugiej instancji uwzględnieniem ustalenia wysokości kwoty zadośćuczynienia na datę wyrokowania, bo z uwzględnieniem także późniejszych skutków wypadku w postaci

rozpadu małżeństwa powoda, która to okoliczność nie istniała w trakcie wnoszenia pozwu.

Skarga kasacyjna powoda zaskarża wyrok Sądu odwoławczego w części dotyczącej odsetek od kwoty 350.000 zł za okres od dnia wytoczenia powództwa do dnia wyrokowania przez Sąd I instancji oraz w części „nieujęcia” w zakresie renty kwoty 3900 zł miesięcznie z tytułu rehabilitacji „miast kwoty 800 zł”, co spowodowało oddalenie apelacji powoda w tym zakresie.

Skarżący zarzucił naruszenie art. 378 § 1 k.p.c. przez pominięcie merytorycznego rozpoznania zarzutu jego apelacji w pkt 6, kwestionującego zaniżenie kosztów zasadnej rehabilitacji oraz przyjęcia minimalnej ceny za masaż miast średniej ceny masażu.

Z kolei zarzut naruszenia art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 455 i 445 § 1 k.c. uzasadniono błędnym przyjęciem przez Sąd, że powodowi nie należą się odsetki od daty złożenia pozwu do daty wyrokowania.

Pozwany ubezpieczyciel w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania kasacyjnego, wskazując argumenty mające dowodzić bezzasadności obu zarzutów skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z mocy art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw, biorąc z urzędu pod rozwagę jedynie nieważność postępowania.

Zarzut naruszenia przez Sąd Apelacyjny przepisu art. 378 § 1 k.p.c., zobowiązującego sąd drugiej instancji do rozpoznania sprawy w granicach apelacji, okazał się chybiony, ponieważ wbrew stanowisku skarżącego Sąd odwoławczy nie pominął merytorycznego rozpoznania i oceny zarzutu sformułowanego w pkt 6 na s. 10 apelacji powoda. Z wywodów na s. 16 i 17 uzasadnienia zaskarżonego wyroku wyraźnie wynika dlaczego Sąd drugiej instancji obniżył wysokość kosztów zasadnej rehabilitacji powoda i ograniczył częstotliwości zabiegów z zakresu fizjoterapii oraz przyjęcia ceny masażu z zastosowaniem określonej stawki godzinowej.

Uzasadnienie zarzutu powoda naruszenia art. 378 § 1 k.p.c. sprowadza się więc w istocie nie do pominięcia merytorycznego rozpoznania zarzutu apelacji, ale do kwestionowania jego nieuwzględnienia przez Sąd, których to zdarzeń nie można oczywiście utożsamiać.

Nie okazał się również trafny zarzut naruszenia art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 455 i art. 445 § 1 k.c. wskutek przyjęcia przez Sąd Apelacyjny, że powodowi nie należą się ustawowe odsetki od kwoty zadośćuczynienia za okres od wytoczenia powództwa do daty wyrokowania przez Sąd I instancji.

Z niekwestionowanych w tym zakresie ustaleń przyjętych za podstawę wyrokowana wynika (s. 18-19 uzasadnienia wyroku), że Sąd Apelacyjny uznał, iż Sąd I instancji określił wysokość zasądzonej kwoty zadośćuczynienia wg kryteriów i z uwzględnieniem okoliczności właściwych na datę wyrokowania, a nie na datę wytoczenia powództwa, skoro wysokość zasądzonej kwoty zadośćuczynienia uwzględnia także dalsze skutki wypadku, bo powstałe już po dacie wniesienia pozwu, a mianowicie rozpad małżeństwa powoda i jego wpływ na wysokość zadośćuczynienia.

W judykaturze zdecydowanie dominuje stanowisko, że ustalenie wysokości zadośćuczynienia wg cen i z uwzględnieniem okoliczności na datę wyrokowania może uzasadniać przyznanie odsetek dopiero od tej daty, a nie już od daty wytoczenia powództwa (wyroki SN: z dnia 10 lutego 2000 r., II CKN 725/98, OSNC 2000/9/158; z dnia 8 grudnia 1997 r., I CKN 361/97, niepubl.; z dnia 18 lutego 2011 r., I CSK 243/10, niepubl.; z dnia 30 października 2003 r., IV CK 130/02, niepubl.; z dnia 20 marca 1998 r. II CKN 650/97, niepubl.).

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c.

eb